

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ പഞ്ചചത്വാരിംശഃ സർഗഃ ॥

ബന്ധുനാം സമക്ഷേ സർവത്ര പ്രസ്യുതസ്യ ലോകാപവാദസ്യ
വർണനം കൃത്വാ ശ്രീരാമേണ സീതാം വനേ വിസർജയിതും
ലക്ഷ്മണം പ്രത്യാദേശഃ

തേഷാം സമുപവിഷ്ടാനാം
സർവേഷാം ദീനചേതസാം |
ഉവാച വാക്യം കാകുത്സ്ഥോ
മുഖേന പരിശുഷ്യതാ || 7.45.1 ||

സർവേ ശൃണുത ഭദ്രം വോ
മാ കുരുധ്യം മനോന്യഥാ |
പൗരാണാം മമ സീതായാം
യാദൃശീ വർത്തതേ കഥാ || 7.45.2 ||

പൗരാപവാദഃ സുമഹാം -
സ്തഥാ ജനപദസ്യ ച |
വർത്തതേ മയി ബീഭത്സാ
സാ മേ മർമാണി കൃന്തതി || 7.45.3 ||

അഹം കില കുലേ ജാത
ഇക്ഷ്വാകുണാം മഹാത്മനാം |

സീതാപി സത്കുലേ ജാതാ
ജനകാനാം മഹാത്മനാം || 7.45.4 ||

ജാനാസി ത്വം യഥാ സൗമ്യ
ദണ്ഡകേ വിജനേ വനേ |
രാവണേന ഹൃതാ സീതാ
സ ച വിധ്വംസിതോ മയാ || 7.45.5 ||

തത്ര മേ ബുദ്ധിരുത്പന്നാ
ജനകസ്യ സുതാം പ്രതി |
അത്രോഷിതാമിമാം സീതാ -
മാനയേയം കഥം പുരീം || 7.45.6 ||

പ്രത്യയാർഥം തതഃ സീതാ
വിവേശ ജ്വലനം തദാ |
പ്രത്യക്ഷം തവ സൗമിത്രേ
ദേവാനാം ഹവ്യവാഹനഃ || 7.45.7 ||

അപാപാം മൈഥിലീമാഹ
വായുശ്ചാകാശഗോചരഃ |
ചന്ദ്രാദിത്യൗ ച ശംസേതേ
സുരാണാം സന്നിധൗ പുരാ || 7.45.8 ||

ഋഷീണാം ചൈവ സർവേഷാ -
മപാപാം ജനകാത്മജാം |
ഏവം ശുദ്ധസമാചാരാ
ദേവഗന്ധർവസന്നിധൗ || 7.45.9 ||

ലങ്കാദ്വീപേ മഹേന്ദ്രേണ
മമ ഹസ്തേ നിവേശിതാ |

അന്തരാത്മാ ച മേ വേത്തി

സീതാം ശുദ്ധാം യശസ്വിനീം || 7.45.10 ||

തതോ ഗൃഹീത്വാ വൈദേഹീ -

മയോധ്യമഹമാഗതഃ |

അയം തു മേ മഹാൻ വാദഃ

ശോകശ്ച ഹൃദി വർത്തതേ || 7.45.11 ||

പൗരാപവാദഃ സുമഹാം -

സ്തമാ ജനപദസ്യ ച |

അകീർത്തിര്യസ്യ ഗീയേത

ലോകേ ഭൂതസ്യ കസ്യചിത് || 7.45.12 ||

പതത്യേവാധമാൻ ലോകാൻ

യാവച്ഛബ്ദഃ പ്രകീർത്യതേ |

അകീർത്തിർനിന്ദ്യതേ ദേവൈഃ

കീർത്തിർലോകേഷു പുജ്യതേ || 7.45.13 ||

കീർത്യർഥം തു സമാരംഭഃ

സർവേഷാം സുമഹാത്മനാം |

അപ്യഹം ജീവിതം ജഹ്യാം

യുഷ്മാൻ വാ പുരുഷർഷഭാഃ || 7.45.14 ||

അപവാദഭയാദ് ഭീതഃ

കിം പുനർജനകാത്മജാം |

തസ്മാദ് ഭവന്തഃ പശ്യന്തു

പതിതം ശോകസാഗരേ || 7.45.15 ||

നഹി പശ്യാമ്യഹം ഭൂതം

കിഞ്ചിദ് ദുഃഖമതോഽധികം |

ശ്വസ്ത്വം പ്രഭാതേ സൗമിത്രേ
സുമന്ത്രാധിഷ്ഠിതം രഥം || 7.45.16 ||

ആരുഹ്യ സീതാമാരോപ്യ
വിഷയാന്തേ സമുത്സൃജ |
ഗംഗായാസ്തു പരേ പാരേ
വാൽമീകേസ്തു മഹാത്മനഃ || 7.45.17 ||

ആശ്രമോ ദിവ്യസങ്കാശ -
സ്തമസാതീരമാശ്രിതഃ |
തത്രൈതതാം വിജനേ ദേശേ
വിസൃജ്യ രഘുനന്ദന || 7.45.18 ||

ശീഘ്രമാഗച്ഛ സൗമിത്രേ
കുരുഷ്വ വചനം മമ |
ന ചാസ്മി പ്രതിവക്തവ്യഃ
സീതാം പ്രതി കഥഞ്ചന || 7.45.19 ||

തസ്മാത് ത്വം ഗച്ഛ സൗമിത്രേ
നാത്ര കാർയാ വിചാരണാ |
അപ്രീതിർഹി പരാ മഹ്യം
ത്വയൈതത് പ്രതിവാരിതേ || 7.45.20 ||

ശാപിതാ ഹി മയാ യുധം
പാദാഭ്യം ജീവിതേന ച |
യേ മാം വാക്യാന്തരേ ബ്രൂയു -
രനുനേതും കഥഞ്ചന || 7.45.21 ||

അഹിതാ നാമ തേ നിത്യം
മദഭീഷ്ടവിഘാതനാത് |

മാനയന്തു ഭവന്തോ മാം

യദി മച്ഛാസനേ സ്ഥിതാഃ || 7.45.22 ||

ഇതോദ്യ നീയതാം സീതാ

കുരുഷ്വ വചനം മമ |

പൂർവമുക്തോഹമനയാ

ഗംഗാതീരേഹമാശ്രമാൻ || 7.45.23 ||

പശ്യേയമിതി തസ്യാശ്ച

കാമഃ സംവർത്യതാമയം |

ഏവമുക്ത്വാ തു കാകുത്സ്ഥോ

ബാഷ്പേണ പിഹിതേക്ഷണം || 7.45.24 ||

സംവിവേശ സ ധർമാത്മാ

ഭ്രാതൃഭിഃ പരിവാരിതഃ |

ശോകസംവിഗ്നഹൃദയോ

നിശശ്വാസ യഥാ ദ്വിപഃ || 7.45.25 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

ഉത്തരകാണ്ഡേ പഞ്ചചത്വാരീംശഃ സർഗഃ ||